

VEERTIEN DAGEN OP DE VELUWE, een vakantieverslag van Ab Steenvoorden.

De eerste dag nadat we aangekomen waren en de slaapkamers ingeruimd hadden, zijn Rob Jansson en ik de Loenense Mark ingefietst. Een roepende Boomvalk vloog vlak over de boomtoppen; een prachtig gezicht, dit kleine valkje zo snel te zien vliegen. Op een heideveld aangekomen, zagen we enkele Zwarte Kraaien, die zich naar ons idee uiterst zenuwachtig gedroegen. Toen we de Berkenbomen iets beter door de kijkers bekeken, zagen we de reden van die zenuwachtigheid. Een vrij grote stootvogel zat op een dikke tak halverwege in een berk; het was een Havik. Deze vogel zat in een klein berkenbosje middenop de heide, waar de kraaien hun nest hadden.

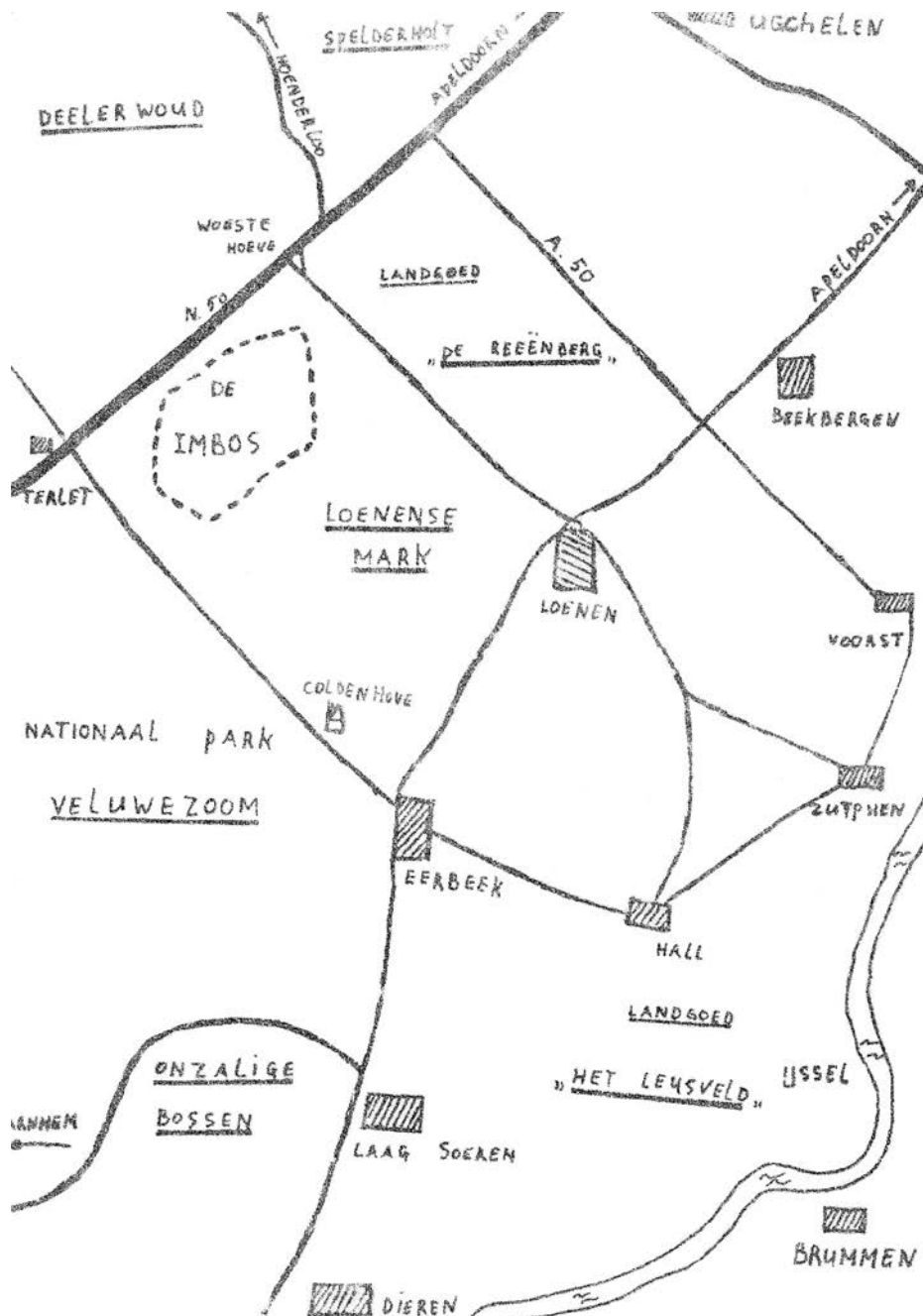
Het begon al een beetje te schemeren, dus moesten we weer naar het bungalowpark teruggaan, want bijna overal op de Veluwe is de toegang na zonsondergang in de bossen verboden. Toen we terugreden door het bos, hoorden we langs het pad een vogelgeluid dat erg veel leek op het geluid van een fouragerende Fitis. Het was een mannetje Gekraagde Roodstaart. Het was al donker toen we het bungalowterrein opreden. Dus gingen we snel pitten!

De tweede dag gingen we om een uur of tien bij kennissen op visite. De zoon van deze mensen was evenals wij een soort vogelgek, dus dat kwam goed uit. Hij leidde ons langs vele mooie plekjes rond het dorpje Hall, waar hij woonde. Bij het kleine, oude kerkje van dit plaatsje zagen we een Grauwe Vliegenvanger op een hek zitten. Een heel grappig gezicht is het om dit vogeltje op insecten te zien jagen. Onder bijna elke dakgoot van de huizen broedden hier Huiszwaluwen, terwijl er ook veel Boeren- en Gierzwaluwen te zien waren. Hierna reden we het dorp uit naar het platteland van de IJsselstreek. Het was prachtig hier met oude boerderijen, mooie houtwallen en grote bungalows. Enkele Buizerden cirkelden hoog boven ons in de lucht. Opeens zei de jongen: "Nu even goed opletten, want hier zitten vaak Steenuilen." En ja hoor, voordat Rob en ik ook nog maar iets gezien hadden, wees hij plotseling het land in en daar zat een heel klein uiltje op een paal midden in het weiland. Toen wij van de fiets afstapten, vloog hij een dikke Eik in. Het was voor het eerst dat ik zo goed, een Steenuil had kunnen bekijken.

Achter het huis waar die jongen woonde, zagen we, nadat we koffie hadden gedronken, een koe staan. Nu zult u wel denken wat is daar nu zo vreemd aan, want er stonden er wel vijftig. Maar uit het achterste van deze koe staken twee poten. De koe stond te kalven. We zijn toen snel de boer gaan waarschuwen van wie de koeien waren en het was maar goed dat die Veluwse jongen erbij was, want het was een oude man en het Veluwse dialect dat hij sprak, was voor ons echt niet te verstaan.

Die avond zouden we met z'n drieën grof wild gaan kijken in de Loenense Mark. Het was schemerdonker toen we vertrokken. Langs een heideveld fietsend, hoorden we voor ons een ratelende zang. De kijkers werden die kant opgericht en daar kwam een geitenmelker(Nachtzwaluw) aangevlogen. De vogel fladderde vlak over onze hoofden en verdween toen in het bos. Gekraak aan onze linkerkant, zeven edelherten liepen op een afstand van 20 meter ons voorbij. Het begon al vrij donker te worden toen we aan de terugtocht begonnen. Bij een vrij groot grasveld midden in het bos besloten we nog even te wachten. Dat was maar goed ook, want toen we daar een minuut of tien stonden, liep er een groot zwijn langs, een keiler. Na een minuut of wat kwamen er nog zes kleinere achteraan en een heel kleintje sloot de rij. Dik tevreden reden we toen naar het huisje.

Toen we de derde dag wakker werden, zaten er twee eekhoorns in de vensterbank buiten te wachten op pinda's. Deze twee kwamen gedurende de twee weken dagelijks op bezoek, op het laatst kwamen ze zelfs binnen hun pinda's halen. We zijn deze dag naar het landgoed het "Leusveld" geweest. Op weg

situatiekaartje

daarheen kwamen we weer door het plaatsje Hall, waar we nu twee Steenuilen zagen. In het Leusveld waren verschillende vennen; bij één van deze vennen traptten we bijna op een slangetje met een opvallende gele kraag: een Ringslang. Voor ons uit liep een jongen met een grote herdershond. Hij werd bijna omvergelopen door een overstekend Edelhert. In een oude beukenlaan hoorden we een Boomklever. Na enig zoeken zagen we hem zitten; een klein blauw vogeltje met fel-oranje buikdelen. Na een vrij forse fietstocht door het Leusveld, zijn we iets gaan doen wat we verder niet vaak gedaan hebben daar: onder de middag in het zomerhuisje gaan eten. Tijdens het eten zei m'n moeder plotseling: "Moet je daar kijken, wat een mooie Roodborst." Het was een mannetje Goudvink, een prachtexemplaar.

Die middag zijn we door de Loenense mark gaan fietsen. Door de berken buitelde een groepje mezen: Koolmezen, Pimpelmezen, Kuifmezen en Zwarte Mezen. Opeens brak er paniek uit: een Boomvalk scheerde tussen de bomen door. We hoorden en zagen ook de Gekraagde Roodstaart weer. Deze verdween toen een Buizerd zijn pad kruiste. Op een pad met hoog opgeschoten gras zagen we een

ree staan en toen we met de verrekijkers keken, zagen we er ook nog een kalf bij staan. Een vertederend gezicht, de reegeit die met de oren gespitst de omgeving in de gaten hield en het kalf dat om haar heen drentelde. Als je de Loenense Mark door bent gefietst, kom je in de Imbos. Hier heeft Natuurmonumenten een aantal Schotse Hooglanders uitgezet om de bosbodem te begrazen. We hoorden hier verschillende vogels fluiten. Als je goed luisterde, kon je het liedje vertalen met "het regent, het regent, het regent dat het giet". Kenners weten nu dat het om Geelgorzen gaat. In een stukje aangeplante den- nen telden we 17 Geelgorzen bij elkaar. We waren eigenlijk wel wat teleur- gesteld, want in tegenstelling tot vorig jaar, toen we 14 Schotse Hooglanders zagen, zagen we nu maar één, een jonge stier.

De vierde dag was het naar mijn idee een beetje slecht weer. Het regende, maar tegen de middag klaarde het wat op. In Eerbeek deden we boodschappen en daar- na gingen we met de auto de buurt door rijden. In de buurt van Laag-Soeren was een weiland met 42 Roeken. Op het toegangshek van hetzelfde land zaten een Pazant en een Mazant met zeven jonkies. Bij het plaatsje Voorst vonden we na enig vragen en zoeken het ooievaarsnest, maar er was geen Ooievaar te zien. Die avond zagen we in de Loenense Mark nog een groepje van 4 Edel- herten met 1 kalf erbij.

De vijfde dag was het weer zover opgeknapt, dat we er op de fiets op uit konden. We hebben toen in de omgeving van Eerbeek gefietst. Bij Loenen zagen we bij een maisveld twee Zwarte Roodstaartjes. Bij Hall zagen we ditmaal 3 Steenuilen en een paar groenlingen en 3 Grote Lijsters. De laatste drie zaten in een boomgaard, naar ik vermoedt tot on- genoegen van de boer.

De zesde dag hebben we veel te lang op ons bed gelegen. De ochtend was al bijna om. We zijn toch nog maar een eind gaan fietsen, weer de Loenense Mark door. Meteen hoorden we het bekende liedje van de Geelgors al. Plotseling hoorden we het soort geluid dat een kat maakt, als hij op zijn staart getrapt wordt. Het was een Zwarte Specht, Nederlands grootste spechtensoort. Een boer liet ons in z'n schuur het nest van een Zwarte Rood- staart zien, met op de hanebalken drie uitgevlo- gen jongen. In de groentetuin zaten de twee ou- ders te wachten op de bonenstaken tot de kust weer veilig was. We zijn toen via het landgoed het Leusveld weer teruggefietst. We zagen hier nog twee Gro- te lijsters en een Buizerd.

Op de zevende dag werd er weer gefietst. We gingen vroeg naar het landgoed de "Reeënberg", waar we prachtig een havik achter en Houtduif aan zagen jagen. Door dit landgoed heen kwamen we in een gebied dat "Hoeve Delle" heette. Hier za- gen we veel Zwarte mezen en Kuifmezen. Daarna zijn we Hoer- derlo doorggefietst richting Deelen. Een paar kilometer voor Deelen was de ingang van het Dealerwoud; hier zijn we toen ingefietst. In de jenever- besstruiken op de heide zaten 2 Bonte Vliegenvangers en een zingende Geelgors. Een vreemde vogelkreet, en een vreemde,

vrij grote vogel vloog op vanuit de hei. We zijn er niet achter gekomen wat het was. Het werd warmer, er begon termiek te komen en al gauw zagen we enkele Buizerden hoog boven ons cirkelen. Een Boomvalk vloog voorbij en een klein licht stootvogeltje dat in een groepje dennen landde, bleek een Sperwer te zijn. We zijn toen langs Terlet gefietst terug naar Eerbeek. Deze avond was er een disco buiten bij de kantine, maar het plaatje wat ik wilde horen, hadden ze niet en dus gingen we weer naar huis; al wandelend over de camping vielen de enorme aantallen konijnen op.

De achtste dag gingen we met onze slaperige koppen een stukje fietsen. Echt veel zagen we niet. In de Loenense Mark 2 Geelgorzen, 4 Zwarte Roodstaarten en een Zwarte Mees en in de Imbos een Sperwer, een Koekoek en een Geelgors.

De negende dag hebben we lang uitgeslapen. Rond het huisje zaten twee Glanskoppen en in een grote spar aan de overkant van de weg waren twee Houtduiven bezig een nest te bouwen. Ik verwonderde me er steeds over hoe ze in staat waren te vliegen met takken dietwee keer zo groot waren als zij zelf. Een jonge Roodborst vloog tegen het raam van het huisje en bleef versuft op het hoofd van Rob zitten.

Na het avondeten zijn we met de auto naar Vierhouten, Niersen en Gortel gereden om wilde zwijnen te gaan kijken. Dit zijn waarschijnlijk de bekendste plaatsen op de Veluwe om zwijnen te gaan kijken, maar we hebben ze deze avond niet gezien. Wel zagen we op een groot heideveld tussen Gortel en Vierhouten 5 Moeflons lopen. Dit zijn een soort geiten: bruin met witte vlekken op de rug. Ze hebben langs hun kop naar voren gebogen hoorns.

De volgende dag, de tiende, begon mooi en eindigde slecht. Ik heb het over het weer. Tijdens het ontbijt was het nog mooi weer, maar al snel kwamen donkere wolken regen brengen en werd het de hele dag niet meer droog. Een Grote Bonte Specht kwam een pinda van het tafeltje buiten halen en de twee Eekhoorns zaten elkaar ruziënd achterna in de bomen. Het geluid dat de beestjes er bij maakten was prachtig, maar niet te omschrijven. Plotseling schoot een groene schim door het bos en hoorden we het lachen van een Groene Specht. Zou hij ook pinda's lusten?

De elfde dag zijn we met z'n allen naar het Airborn-Museum Hartenstein geweest. Hier was alles over de Slag bij Arnhem in 1944 in beeld gebracht. Naast vele foto's waren er ook diorama's. Buiten voor de deur stond een oude roestige tank. Op de terugweg vloog er vlak bij Terlet een vrouwtje Sperwer voor de auto langs. Bij het zweefvliegveld zat een Havik hoog in een denneboom te kijken naar die grote vreemde polyester vogels die op trachtten te stijgen. Ook deze dag eindigde met regen.

Twaalfde dag: REGEN !!

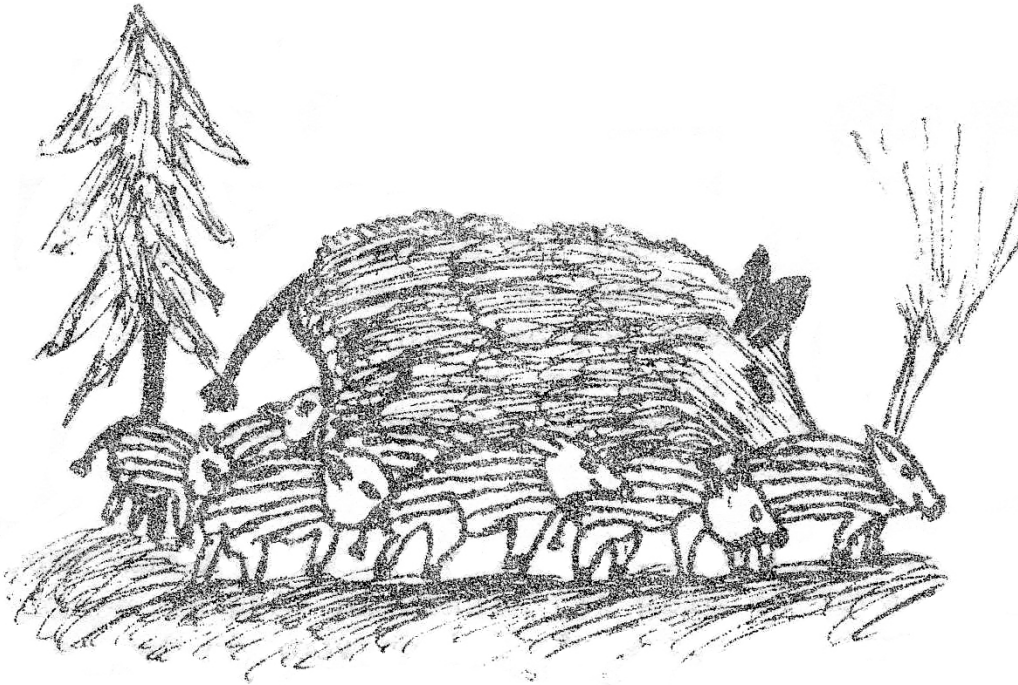
De dertiende dag hebben we 's morgens vroeg de fietsen in de auto geladen en zijn we naar het Kroondomein gereden. Bij Vaasen zijn we het gebied ingefietst. We waren er nog maar net in, toen we een vrij grote, witte stootvogel zagen. Het bleek een bijna witte fase van een Buizerd te zijn, vermoedelijk een jong dier, want hij bedelde steeds om voedsel bij een andere donkere Buizerd.

Na ongeveer een kwartier gefietst te hebben, zagen we een groepje druk gebarende mensen langs de kant van de weg staan. Er liepen 7 Wilde zwijnen door de bosbessen te baggeren. Een leuk gezicht, maar die beesten stinken verschrikkelijk. We hoorden een Kuifmees en we zagen hem ook, met zijn zwart-witte kuifje. We fietsten richting Wiesel. Opeens kwamen we op bekend terrein. We kwamen n.l. bij een pad dat een rustgebied inliep en daar hadden we vier jaar geleden heel mooi zwijnen kunnen bekijken. En ja hoor, toen we er on-

geveer een half uur zaten, kwam er één; een keiler. Hij bleek in het geheel niet schuw, want toen ik mijn fotospullen uit het plastic ging halen, kwam hij als een gek op me afgerend, het bleek een liefhebber van pepermunt te zijn. Plots kwamen op een afstand van z'n 50 meter nog 24 zwijnen uit het bos gestormd. Het waren vrouwtje met jongen en nog enkele keilers. Intussen waren er meer toeschouwers dan zwijnen bijgekomen. Zo was er ook een vrouw die persé de jonge zwijntjes wild gaan voeren. Gewapend met een grote zak brood stapte ze het rustgebied in, om enkele ogenblikken later weer hard terug te rennend met op haar hielen een groot wild zwijn. Vanachter een dikke boom vandaan heb ik hard staan lachen, iets wat mij enkele minuten later wel verging, toen ik vlak bij iets hoorde en recht in twee oranje-zwarte zwijne-ogen keek. Hierna zijn we via het Hoog Soerense Veld weer richting Vaasen gefietst, waar de auto stond. Onderweg zagen we nog een Havik en een paar Boomklevers.

De Veertiende dag hebben we de koffers gepakt en zijn weer naar huis gegaan. Helaas. Dit was het verslag van een leuke, mooie en dwaze vakantie op het park De Coldenhove in Eerbeek.

Ab Steenvoorden

Geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt

WIJZIGING VOGELBESLUIT 1937

Ondanks de ingediende nieuwe Vogelwet heeft minister Braks gemeend het oude Vogelbesluit 1937 te moeten wijzigen. Vanaf 4 juli 1985 is het bezit van Klap-eksters verboden. Deze soort is niet langer aangewezen als jachtvogel. Nu werd de Klapekster toch al vrijwel door niemand gehouden. Een andere wijziging betreft de lijst van vogels, die tijdelijk onbeschermd kunnen worden verklaard. Blauwe Reiger, Aalscholver, Sperwer en Slechtvalk zijn van deze lijst afgevoerd; Turkse Tortel en Knobbelzwaan zijn juist toegevoegd. Het afvoeren van soorten maakt feitelijk geen verschil met de oude situatie, omdat al jaren geen gebruik meer gemaakt was van het onbeschermd verklaren van deze vogels. Het wekt echter wel bevreesding bij de Stichting Kritisch Faunabeheer, dat Turkse Tortel en Knobbelzwaan juist aan de lijst zijn toegevoegd. Deze soor-